

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 6 1 5 3 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Esej

Četrtek, 4. junij 2026 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pred esejem prepišite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

6

Konceptni list

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretna primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem, pri čemer se od zdravorazumskega premisleka poskusite dvigniti do filozofskega mišljenja, ki premisli tudi **izhodišča posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Če bi bil smisel življenja znan vnaprej, bi življenje izgubilo ves pomen, saj ne bi bilo česa iskati.
2. Razpravljajte o trditvi: »Vse je voda.« (Tales)
3. Razpravljajte o trditvi: Česar nobena beseda ne more označiti, tega ni.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: »Filozof se zaveda svoje ne-modrosti.« (Hadot)
5. Razpravljajte o trditvi: Če trditev ni empirično dokazljiva, potem ni gotovo spoznanje, pač pa zgolj hipoteza.
6. Razpravljajte o trditvi: Heidegger je imel prav, ko je provokativno rekel, da »znanost ne misli«, saj v nasprotju s filozofijo znanstveno spoznanje ni nič drugega kot deduktivna izpeljava trditev iz splošnih aksiomov.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Vzrok zla je nespoznanje samega sebe.
8. Razpravljajte o trditvi: Moralnost dejanja ni absoluten pojem, saj ga določa cilj, h kateremu stremi dejanje.
9. Razpravljajte o trditvi: Samo v zagovarjanju relativizma, torej odsotnosti univerzalnih etičnih standardov, smo lahko zares strpni v odnosu do drugih kultur, saj svojih vrednot ne bomo poskušali vsiljevati onkraj meja svoje kulture.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: Če ne bi bilo dogovora, ne bi bilo oblasti.
11. Razpravljajte o trditvi: Najpomembnejša vrлина zakonodajalca je pravičnost, saj mora poskrbeti za enakomerno porazdelitev dobrin, tako da vsak dobi to, kar si zasluži.
12. Razpravljajte o trditvi: Pot v pekel je vedno tlakovana z najboljšimi nameni, zato nobena utopija ni vredna uresničitve.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: »*Credo quia absurdum est*. (Verujem, ker je absurdno.)« (Tertulijan)
14. Razpravljajte o trditvi: Zakoni morale ne izvirajo od minljivega človeka; večni so, dani od Boga.
15. Razpravljajte o trditvi: Kadar Bogu poskušamo določiti lastnosti, kot so dobrota, lepota, pravičnost, ga s tem naredimo podobnega človeku, kar pomeni, da zgrešimo njegovo bistvo

ŠTEVILKA IN NASLOV ESEJA

1

--

[illegible]

[illegible]

L

[illegible]

L

[illegible]

Prazna stran

Prazna stran